

1944
1949
10

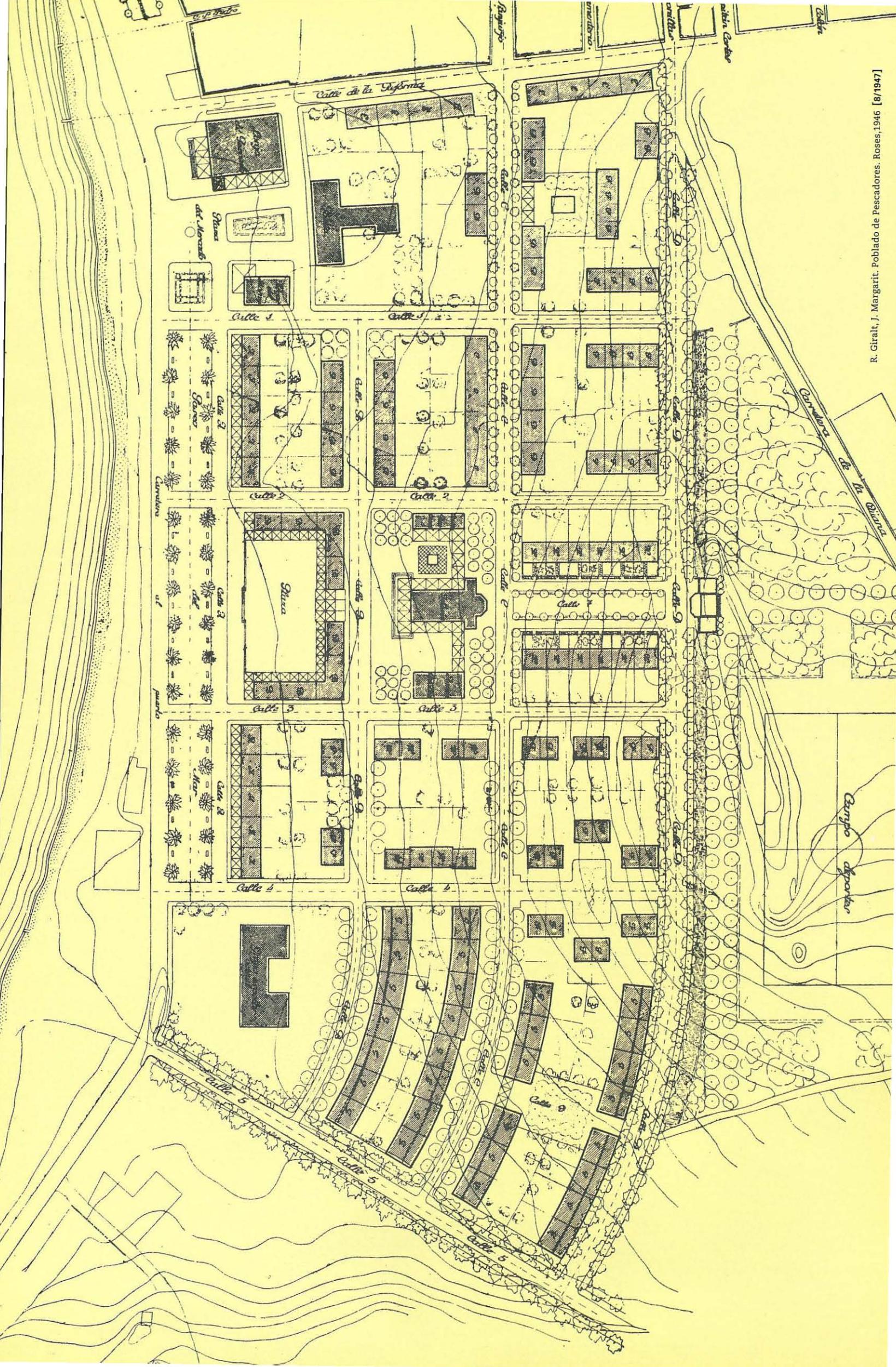
Directors. Editors

Cèsar Martinell 1944/1949

Manuel de Solà-Morales i Rosselló 1944/1949

Durant el mandat del Degà. COAC President

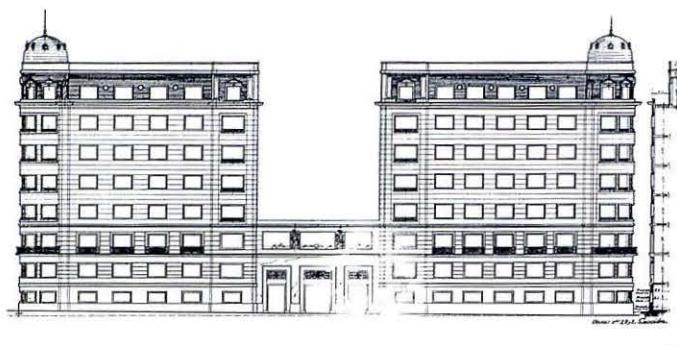
Josep M. Ros Vila 1940/1954

REDEFINICIONS REDEFINITIONS

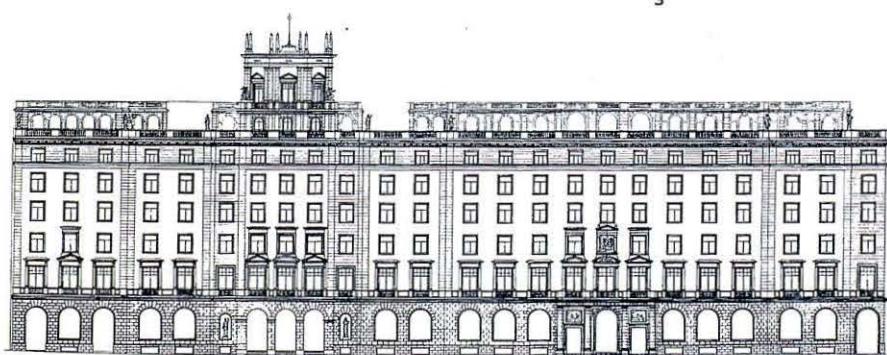
1

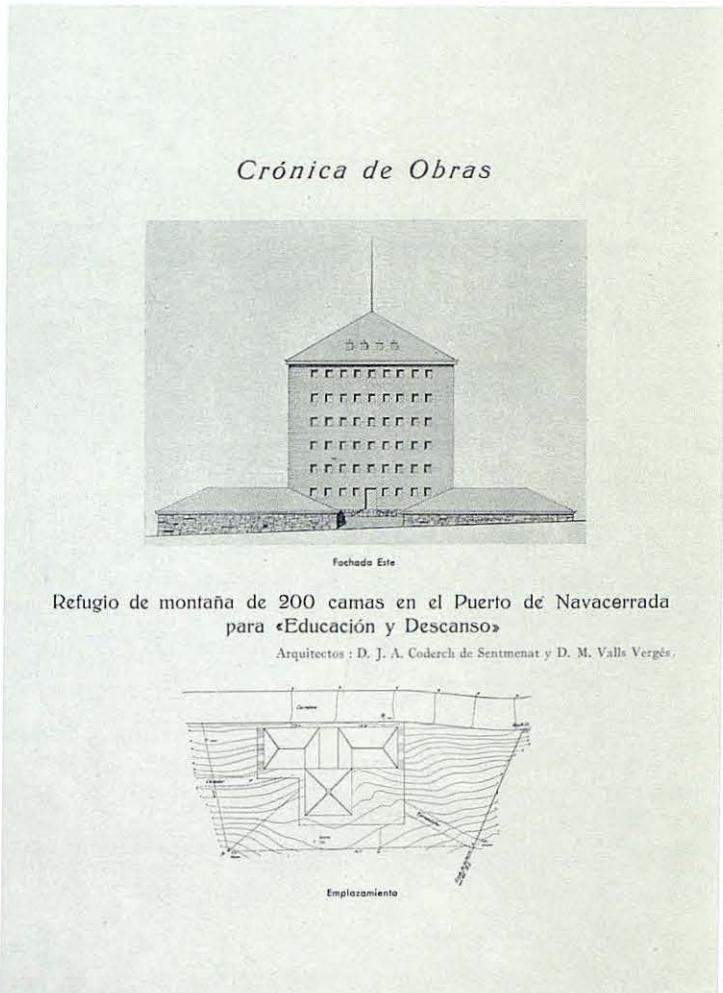
2

3

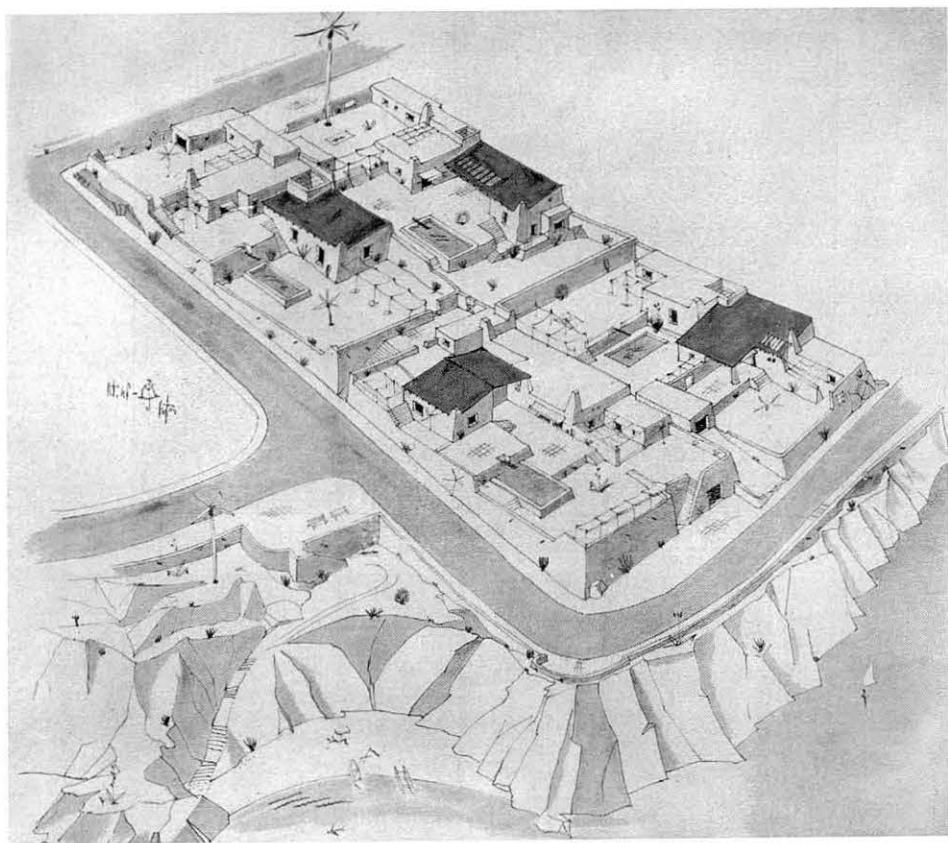

4

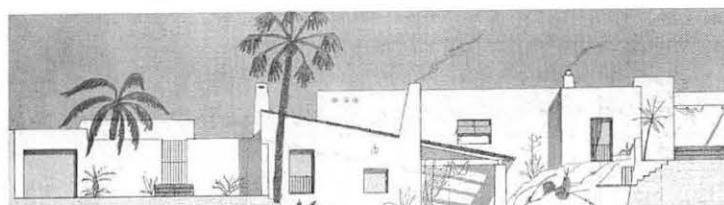

5

1. Portada del número 1 i primera pàgina
Front cover and first page of issue number 1
[1 / 1944]
2. J. Lloret. Habitatges. Housing block.
"El Rancho Grande". Barcelona, 1944 [1 / 1944]
3. M. Brullet. Laboratoris CIBA. Barcelona, 1948
[7 / 1947]
4. Ll. Bonet i Garí. Institut Nacional de Previsió.
Barcelona, 1945 [7 / 1945]
5. J. A. Coderch, M. Valls. Refugi de muntanya.
Youth hostel [4 / 1945]

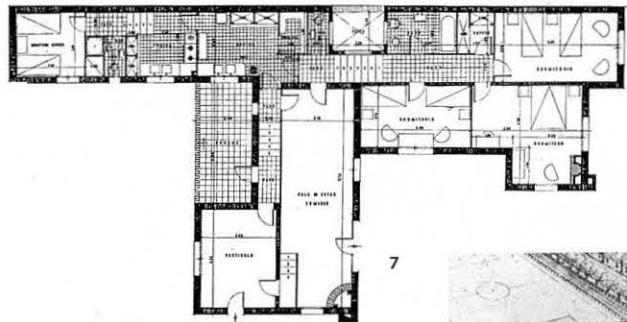

6

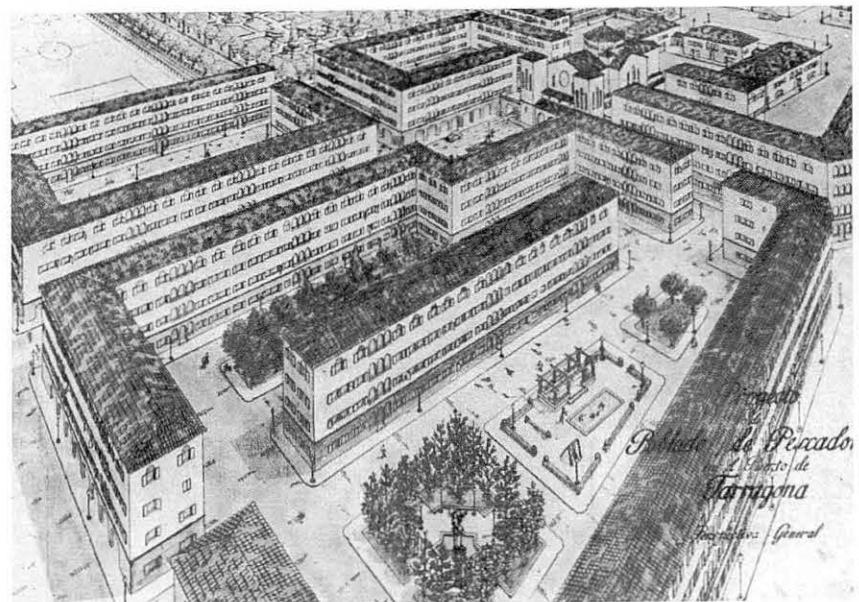

6. J. A. Coderch, M. Valls.
Projecte d'urbanització de Las Forcas.
Project for a housing development. Sitges
[6/1946]

7. E. Mora, J. M. Ros Vila.
Poblat de pescadors.
Fishing Village. Tarragona
[8/1947]

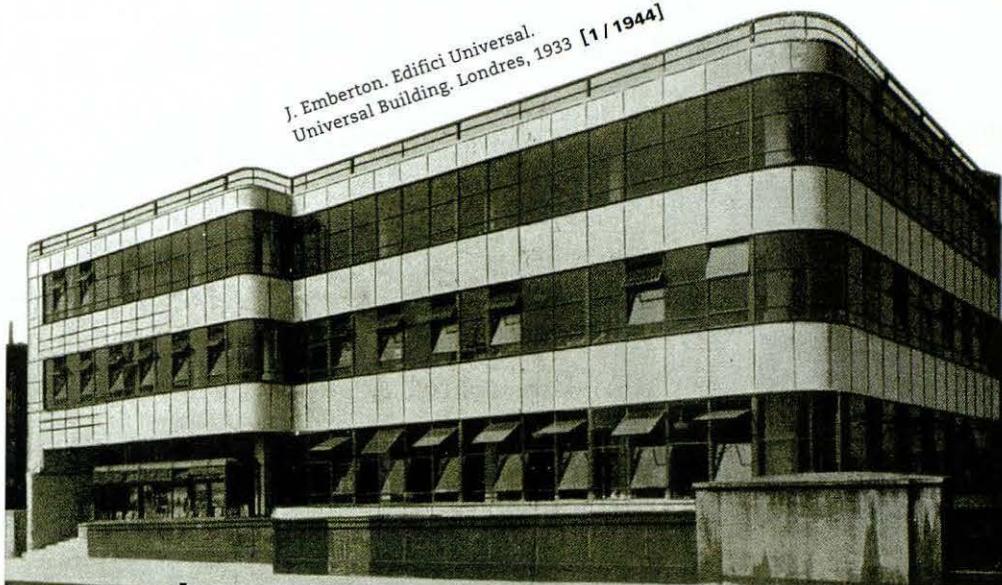
7

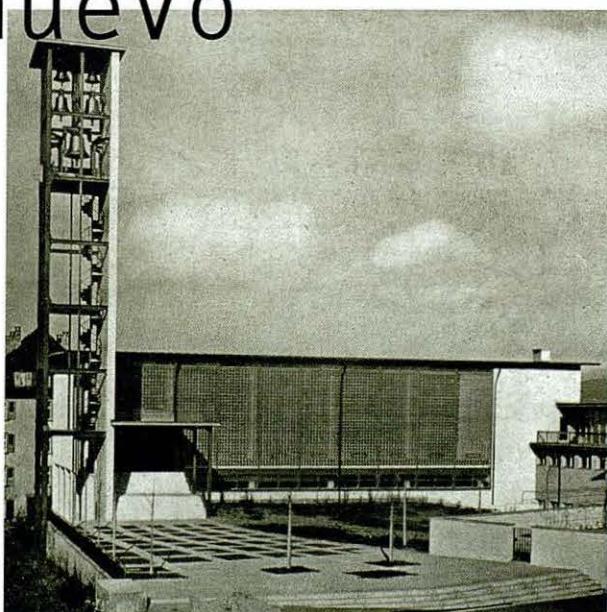
EL RETROBAMENT AMB L'EXTERIOR RESTORED INTERNATIONAL CONTACTS

J. Emberton. Edifici Universal.
Universal Building, Londres, 1933 [1 / 1944]

hoy debemos entrar
en el pleno desarrollo
de un arte nuevo

K. Egenter, F. Burckhardt.
Església. Church. Basilea, 1945 [10 / 1949]

Es necesario que vayamos
a la renovación de
nuestras formas
arquitectónicas.(...)
Lo que se impone
urgentemente es el
salir de este barroquismo
anacrónico que malgasta
en superfluidades
pseudoornamentales el
tiempo y el dinero que
nos son tan necesarios
para mejorar la calidad de
nuestra Arquitectura.

Gabriel Alomar
"El momento actual de la
Arquitectura Norteamericana"
(Conferència ressenyada al
núm. 10, 1949 i publicada al
núm. 11-12, 1950)
(Lecture summarised in
no. 10, 1949, and published in
no. 11/12, 1950)

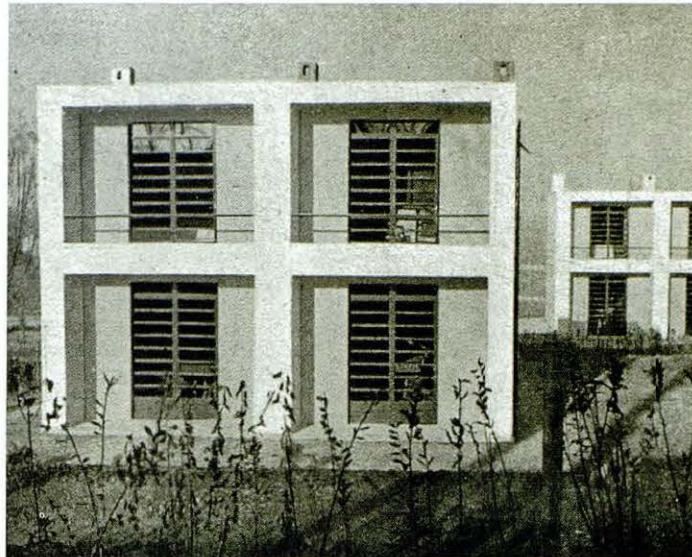
We must proceed to the
renewal of our
architectural forms. (...)
What is urgently needed is
to leave behind that
anachronistic baroque
style which wastes in
pseudo-ornamental
superfluity the time and
money so necessary if we
are to improve our
Architecture.

Hoy debemos entrar en el pleno desarrollo de un arte nuevo —la Arquitectura funcional— que ha derribado el milenario equilibrio estático, fundado en lo compacto y en el peso de los materiales, y ha urdido leyes modernas relativas a la resistencia. (...) Una aspiración hacia una forma de progreso que reactiva la acción más estimulante de aquellas figuras de creación (...) cuyos métodos representan el usar el aire, la luz, el verde, el paisaje natural y el de invención, como verdaderos y propios materiales inéditos de construcción.

Alberto Sartoris:
"Orientaciones de la
Arquitectura Contemporánea".
(Conferència ressenyada al
núm. 10, 1949 i publicada al
núm. 11-12, 1950)

Today we must enter into the full development of a new art —functionalist Architecture—which has demolished the millennial static balance, founded on the compact and the weight of materials and has established modern laws relative to resistance. (...) An aspiration to a form of progress that reactivates the most stimulating action of those figures of creation (...) whose methods represent the use of air, light, greenery, natural and invented landscape, as true and hitherto unused construction materials.

Alberto Sartoris:
"Orientaciones de la
Arquitectura Contemporánea"
(Lecture summarised in no. 10,
1949 and published in
no. 11/12, 1950)

A black and white photograph of a modern, multi-story building with large windows and a flat roof, surrounded by trees.

Las fuentes de la
sociedad. Análisis

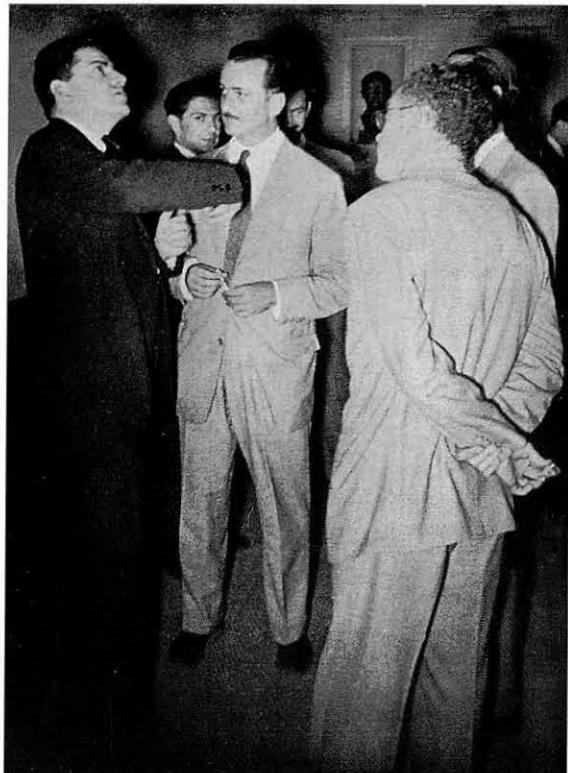
G. Ciocca. Habitatges rurals.
Rural houses. Merone, 1939
[11-12 / 1950]

Reinhard & Hofmeister, Corbett,
Harrison & MacMurray, Hood & Fouilloux.
Rockefeller Center. Nova York, 1932
[11-12 / 1950]

1

2

3

5

6

1. A. Sartoris, Barcelona 1959 [37 / 1959]

2. B. Zevi, Barcelona 1950 [13 / 1950]

3. V Asamblea Nacional de Arquitectos. G. Ponti, Valencia 1949 [10 / 1949]

4. Logotip del Primer Congrés de la Unió Internacional d'Arquitectes. Logotype of the First Congress of the International Union of Architects. [9 / 1949]

5. A. Aalto entre J. M. Sostres, S. Balcells, J. Pratmarsó i A. Moragas, Barcelona 1950 [20 / 1954]

6. V Asamblea Nacional de Arquitectos. A bordo del "J. J. Sister". On board of the "J. J. Sister", Mallorca 1949 [10 / 1949]

Manuel de Solà-Morales i Rosselló

The idea of laying the foundations for a professional journal—the first to be printed in Spain in the difficult times of the immediate post-war years—arose from a concern with culture at the time of the board under the presidency of Josep M. Ros Vila. The determination to undertake a task of cultural dissemination alongside the starting up of the administrative and functional organization of the College—up until then, there had been no standardized system of collecting professional fees—was our motivation in an effort which was as hope-filled as it was disinterested.

Starting out from what we might call a family running system, Cèsar Martinell and I, with the help of Lluís Tusquets on the financial side, had the moral backing of the College—the only kind possible at the time—and the disinterested collaboration of a group of critics such as Josep M. Ràfols, Adolf Florensa, Pere Domènech, Bonaventura Bassegoda and Cirici Pellicer, among others.

The background of the College helped us indirectly in some fundamental questions. First of all, alongside the editorial activity, work started on organizing exchanges with publications abroad, because it was impossible to buy or get hold of them at a time when the lack of "currency" made subscriptions impossible. This work helped at the time to swell the collection of the College's library. Secondly, on the basis of Cèsar Martinell's fairly direct relation with the Museums Board, it was possible to come to an agreement with their printer at the Casa de la Caritat to print *Cuadernos* in considerably more favourable conditions than those of a normal publishing house. And thirdly, at that time, advertising was the journal's only possible source of financing, a question for which Lluís Tusquets was responsible.

Our aim of a quarterly publication was not kept up, though bearing in mind the available means, we were not too far out. I remember that it cost ten thousand pesetas to produce the first issue of the journal. The five hundred copies were distributed free of charge to some three hundred members, in addition to copies sent to our exchange partners and the public organizations of the time.

With no intention as yet of creating a real journal like the ones which were starting to arrive from abroad, the aim was for *Cuadernos* to become a body of reflection in which to recapitulate on architecture of the past, at the same time improving professional praxis of the moment. We were very aware that our journal had no real force as a publication; it was, rather, an initiative which still called for a certain degree of consolidation. Such a difficult, confused time as that period called for an attitude of serenity more than anything.

In this sense, it is appropriately said that there was a certain line of didacticism in the contents of *Cuadernos*. This didactic approach was partly due to the fact that most of the literary contributors were also involved in university teaching.

The end of this initial phase coincided with the first events of a gradual, direct rediscovery of the international scene. Catalan attendance at the first congress of the UIA in '48 or the visit of Alberto Sartoris the following year had a decisive influence on later stages of the journal.

It is now fifty years since those beginnings. But in the face of its present splendour, its substantial contents and even the critical commitment we can see there, I feel, on the one hand, very satisfied as a member of the College to have such a competent instrument at my disposal; on the other, I am a little confused if I compare it to that modest seed we modestly planted half a century ago now.

(This text was adapted from an interview with Jaime Salazar conducted in September 1994)

La iniciativa de crear les bases per assegurar la presència d'una revista professional —la primera publicada a Espanya en les difícils circumstàncies de la immediata postguerra— va partir d'una inquietud cultural durant l'època de la junta presidida per en Josep M. Ros Vila.

La voluntat d'encetar una tasca de difusió cultural paral·lela a l'inici de tota l'organització administrativa i funcional del Col·legi (recordem, per exemple, que fins aleshores no s'havia regularitzat encara cap sistema de cobrament d'"honoraris professionals") ens va motivar en aquest esforç tan il·lusiónat com desinteressat.

A partir d'un funcionament que podríem denominar com absolutament familiar, en Cèsar Martinell i jo, amb l'ajut d'en Lluís Tusquets en la qüestió econòmica, vam comptar amb el suport moral del Col·legi —l'únic que era possible aleshores— i amb la col·laboració desinteressada d'un grup de crítics, com Josep M. Ràfols, Adolf Florensa, Pere Domènech, Bonaventura Bassegoda o Cirici Pellicer entre altres. De fet, el rerafons col·legial ens va ajudar d'una manera indirecta en alguns temes fundamentals. En primer lloc, simultàniament amb les feines de redacció es va iniciar una tasca d'intercanvi amb publicacions de l'estrange, ja que resultava impossible comprar-les o adquirir-les en uns moments en què la manca de "divises" feien impossible les subscripcions. Aquesta tasca va ajudar aleshores a enriquir també el fons de la biblioteca del Col·legi. En segon lloc, a partir d'una relació força directa d'en Cèsar Martinell amb la Junta de Museus, va ser possible arribar a un acord amb la seva impremta de la Casa de la Caritat per a l'edició dels *Cuadernos* en condicions substancialment més favorables que les d'una editorial normal. I en tercer lloc, en aquells moments la publicitat era l'única font possible de finançiació de la revista, una qüestió que va dependre d'en Lluís Tusquets. La nostra pretensió d'una publicació trimestral no es va mantenir, encara que, tenint en compte els mitjans disponibles, tampoc no es va desviar gaire. Recordo que la producció del primer número de la revista va costar deu mil pessetes. Amb un tiratge d'uns cinc-cents exemplars, es van repartir gratuïtament als aproximadament tres-cents col·legiats, a més dels enviaments d'intercanvi i a les entitats públiques d'aleshores. Sense l'ambició de fer encara una autèntica revista com les que ens començaven a arribar de l'estrange, es pretenia que *Cuadernos* esdevingués un cos de reflexió on poder fer una recapitulació de les arquitectures del passat, alhora que un vehicle incitador d'una millora de la pràctica professional del moment. Érem conscients que la nostra no era una revista amb autèntica empenta editorial, sinó que es tractava d'una iniciativa que requeria encara un cert procés d'assentament. En una època confusa i difícil com la d'aleshores era necessària una actitud més aviat serena. En aquest sentit, trobo molt adequada l'affirmació que existia una certa voluntat didàctica en els continguts, deguda també al fet que la majoria dels col·laboradors literaris estaven vinculats a la docència universitària.

El final d'aquesta primera etapa va coincidir amb els primers fets que van suposar el progressiu retrobament directe amb l'àmbit internacional. La presència catalana al primer congrés de la UIA l'any 48 o la visita d'Alberto Sartoris l'any següent van influir de manera decisiva en les etapes immediatament posteriors de la revista. Ara fa cinquanta anys d'aquell naixement. A la vista de l'esplendor actual, del seu substancial contingut i àdhuc de la voluntat crítica que s'hi endevina, em sento d'una banda molt satisfet com a col·legiat de poder disposar d'un instrument tan capaç, i d'una altra un xic confús en comparar-lo amb aquella modesta llavor que modestament vam iniciar ara fa mig segle.

Aquest text s'ha elaborat a partir d'una entrevista realitzada per Jaime Salazar al setembre de 1994.